

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/124/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821202521
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:8821202521.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: J. Y.V., X.. XX. XX. XXXX, V. L. Z. XXXX/XX, XXX XX P., zastúpený JUDr. Martinou Fabianovou, advokátkou so sídlom Hencovská 2043, 093 02 Hencovce, IČO: 47 100 885, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o. so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 47 233 516, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

Súd určuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 12.7.2011 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je neplatná.

Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 12.07.2011 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, je neplatná. Žalobu odôvodnil tým, že uzatvoril so spoločnosťou PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., dňa 07.07.2011 Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300039785 na sumu 1170,- eur. V tomto prípade ide o spotrebiteľský úver v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalovaný predložil zamestnávateľovi žalobcu - Podtatranská Hydina a.s., Slavkovská cesta 54, 060 01 Kežmarok, listom zo dňa 23.01.2019 Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 07.07.2011. Zároveň požiadal o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu vo výške 95 eur do zaplatenia dlžnej sumy 4.565,64 eur. Žalovaný vyčíslil výšku dlhu na sumu 2.196,86 eur, pričom podľa vyjadrenia žalovaného, je potrebné dozrážať sumu 4.565,64 eur ku dňu 23.01.2019, ktorej súčasťou je zmluvná pokuta a ďalšie poplatky. Na základe uvedeného možno konštatovať, že súčasťou vymáhanej sumy sú, ako uvádza žalovaný vo svojom liste, aj poplatky, pokuty a úroky, ktorých vymáhanie je v rozpore s Občianskym zákonníkom, zákonom č. 258/2001 Z.z. a zákonom č. 250/2007 Z.z. Žalobca sa až na základe listu žalovaného dozvedel, že pri uzatvorení Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300039785 zo dňa 07.07.2011 uzatvoril Dohodu o zrážkach zo mzdy, o ktorej nemala žiadnu vedomosť. Pri podpise Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300039785 podpisoval niekoľko papierov, ale nebol informovaný žalovaným, že uzatvára zároveň so zmluvou aj Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov (ako aj rozhodcovskú zmluvu) a nebol poučený o dôsledkoch týchto písomností. Konaním žalovaného bol uvedený do omylu. Žalobca podal dňa 01.09.2021 na Okresnom súde Vranov nad Topľou Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré sa vedie pod sp. zn.: 4Csp/63/2021. Prvoinštančný súd dňa 21.09.2021 rozhodol, že žalovaný je povinný zdržať sa

akéhokoľvek použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 07.07.2011 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným a vykonať oznámenie zamestnávateľovi žalobcu: Podtatranská Hydina a.s., Slavkovská cesta 54, 060 01 Kežmarok, aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy v zmysle predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, a to až do právoplatného skončenia vo veci samej. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.10.2021. Žalobca ako dlžník podpísal dňa 07.07.2011 Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300039785. Žalobcovi a jeho manželke - spoludlžníčke bol poskytnutý úver (uvedené pod č. 6 Zmluvy) vo výške 1170,- eur, počet mesačných splátok 42, každá vo výške 62,69 eur. V ten istý deň bol povinným oprávneným poskytnutý aj ďalší úver na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. zmluvy: 8300040219 zo dňa 12.07.2011 za rovnakých podmienok ako hore zmieňovaný úver. Žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru revolvingového typu/ zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu považuje žalobca za neplatne uzatvorenú, a preto aj na ňu nadväzujúca dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná. Žalobca má za to, že sú tu vážne pochybnosti o súlade inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy s unijným právom z dôvodu obchádzania dôležitého unijného prvku, ktorým je ex offo súdna kontrola neprijateľnosti zmluvných podmienok a najmä je tu hrozba vykonania zrážok z jej mzdy v prospech žalovaného. Žalobcovi a jeho spoludlžníčke - manželke bola poskytnutá na základe Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/ Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300039785 suma 1.170 eur, vrátiť mal žalobca ešte 2.196,86 eur a dozrážať 4.565,64 eur, pričom bolo iba na jeho vôli, kedy zamestnávateľovi oznámi ukončenie zrážania dlžnej sumy. Takéto dojednanie Dohody o zrážkach zo mzdy považuje žalobca za absolútne neplatné z dôvodu, že je v rozpore s § 37 ods. 1 OZ, § 551 OZ, § 3 a § 53 ods. 1 OZ. V prvom rade dohoda o zrážkach zo mzdy musí spĺňať všeobecné náležitosti právneho úkonu podľa § 37 ods. 1 OZ, t. j. musí byť urobený tento úkon, slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne a to pod následkom neplatnosti. Žalobca žiadnu dohodu o zrážkach zo mzdy so žalovaným nikdy vedome nepodpísal, nikdy neprejavil vôľu k uzatvoreniu takejto dohody. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejsť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom tohto zabezpečovacieho prostriedku. Dohoda o zrážkach zo mzdy nespĺňa ani základné náležitosti právnych úkonov stanovené § 551 OZ a to, že neobsahuje označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a ani výšku pohľadávky, ktorá sa má vymáhať. V tejto časti je právny úkon neurčitý, čo má za následok neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola aj Komisiou na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich (závery zo dňa 24.02.2011, 21.01.2011) posúdená ako neprijateľná zmluvná podmienka podľa § 53 ods. 1 OZ. Pokiaľ ide o nalievavý právny záujem žalobkyne na určení neplatnosti takéhoto právneho úkonu tak ten spočíva v tom, že určením neplatnosti právneho úkonu sa vyrieši sporná otázka či žalovaný, je oprávnený uhrádzať svoju pohľadávku prostredníctvom takejto dohody o zrážkach zo mzdy alebo nie a odstrániť sa tak pochybnosti o platnosti alebo neplatnosti právneho úkonu.

2. Žalovaný tvrdenia žalobcu v celom rozsahu poprel, navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to Žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvou o revolvingovom úvere č. 8300039785 zo dňa 12.7.2011, Zmluvnými dojednaniami zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Dohodou o zrážkach zo mzdy z 12.7.2011, Listom žalovaného adresovaným zamestnávateľovi žalobcu z 23.1.2019, Vyjadrením žalovaného z 10.2.2022, vyjadrením žalovaného zo dňa 25.8.2022, vyjadrením žalovaného zo dňa 26.10.2022 s prílohou, a to prehľadom splátok a úhrad 8300039785, pripojeným spisom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 4Csp/63/2021 a z neho žalobou a uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 4Csp/63/2021 z 21.9.2021, pripojeným spis Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 11Er/1751/2013 a z neho návrhom na vykonanie exekúcie zo dňa 15.8.2013, zmluvou o poskytnutí revolvingového úveru, zmluvou o revolvingovom úvere č. 8300039785, uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11Er/1751/2013-18 zo dňa 31.5.2013, uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 17CoE/49/2014-63 zo dňa 27.5.2014, uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11Er/1751/2013-70 zo dňa 13.11.2014, prednesmi právnej zástupkyne žalobcu a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom došlo dňa 12.7.2011 k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300039785, na základe Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru datovanej dňom 7.7.2011. Podľa zmluvy bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 1170,- eur, ktorý sa žalobca zaviazala splácať v splátkach po 62,69 eur a to v 42 mesačných splátkach. Ročná úroková sadzba úveru

bola uvedená v časti o schválenom úvere vo výške 70,02%, RPMN za úver 66,82 %. Zmluvu podpísal tiež spoludlžník.

5. Zároveň dňa 7.7.2011 žalobca podpísal aj formulár Dohody o zrážkach zo mzdy č. 8300039785, podľa ktorej žalovaný bude mať voči dlžníkovi pohľadávku, ktorá vznikne tým, že spoločnosť poskytne dlžníkovi na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300039785 čiastku vo výške 1.170,00 eur. Na základe tejto Dohody je zamestnávateľ dlžníka povinný vykonávať v prospech Spoločnosti mesačne zrážky zo mzdy Dlžníka, vždy v riadnom výplatnom termíne Dlžníka a odvádzať ich na bankový účet pod vo výške 62,69 eur.

6. Zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., sú písané drobným nečitateľným písmom.

7. Výzvou z 23.1.2019 adresovanou spoločnosti Podtatranská Hydina a.s. žalovaný oznámil, že vzhľadom na to, že si klient neplní riadne a včas záväzkov voči ich spoločnosti, žalovaný sa obracia na zamestnávateľa žalobcu s požiadavkou vykonávania zrážok zo mzdy. Žalobcovi ostáva uhradiť sumu 2196,86 eur do konca splátkového kalendára. Nakoľko bol žalobca v omeškani, bola mu vystavená aj zmluvná pokuta a celková suma, ktorú treba zrážať predstavuje 4565,64 eur. Žalovaný žiadal zrážať mesačne splátky v sume 95,- eur.

8. V predmetnej veci tunajší súd uznesením z 21.9.2021 č.k. 4Csp/63/2021 - 15 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému zdržať sa akéhokoľvek použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 07. 07. 2011 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným a vykonať oznámenie zamestnávateľovi žalobcu: Podtatranská hydina a. s., Slavkovská cesta 54, 060 01 Kežmarok, aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy v zmysle predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, a to až do právoplatného skončenia vo veci samej. Zároveň uložil žalobcovi v lehote 60 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podať proti žalovanému návrh na začatie konania vo veci samej, o neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej stranami v zmluve o poskytnutí revolvingového úveru č. 8300039785 dňa 12. 07. 2011. Žalobcovi tiež priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

9. Z pripojeného spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 11Er/1751/2013 súd zistil, že na tunajšom súde sa viedlo konanie v exekučnej veci oprávneného žalovaného proti žalobcovi ako povinnému v 1. rade a C. Y. o vymoženie 2.319,53 eur s príslušenstvom, a to na základe návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie a exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Victoria legal arbiter s.r.o. zo dňa 17.4.2013, sp. zn. RK-PC- 824/13-EK. Uznesením č.k. 11Er/1751/2013-18 zo dňa 31.10.2013 tunajší súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol z dôvodu, že sa vymáha plnenie zo spotrebiteľskej formulárovej zmluvy a rozhodcovská doložka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Voči predmetnému uzneseniu podal právny zástupca oprávneného odvolanie. Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 17CoE/49/2014-63 zo dňa 27.5.2014 potvrdil uznesenie okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11Er/1751/2013-18 zo dňa 31.10.2013, na základe čoho predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.7.2014. Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11Er/1751/2013-70 zo dňa 13.11.2014 súd exekúciu zastavil a trovy exekúcie súdnemu exekútorovi nepriznal. Z odôvodnenia predmetných uznesení a samotného obsahu spisu je zrejmé, že rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul bol vydaný na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300039785, uzavretej medzi stranami sporu, na základe ktorej bol žalobcovi a spoludlžníkovi poskytnutý úver vo výške 1.170,- eur. Súdny v uvedenej veci konštatovali neprijateľnosť rozhodcovskej zmluvy, podľa ktorej spotrebiteľ nemá na výber a je nútený podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu. Rozhodcovskú zmluvu považovali za neprimeranú zmluvnú podmienku, ktorá je v rozpore s platným právom.

10. Žalovaný vo vyjadrení z 10.2.2022 uviedol, že popiera tvrdenia žalobcu, ktorými odôvodňuje podanú žalobu a súčasne aj neprípustnosť podanej určovacej žaloby. Podaná žaloba ako určovacia žaloba nespĺňa procesné podmienky na jej prípustnosť tak, ako vyplývajú z § 137 CSP. Žalobca sa podanou žalobou domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy - právneho úkonu. Právne úkony sú v zmysle právnej teórie, ako aj rozhodovacej praxe súdov, právnymi skutočnosťami. Medzi právne skutočnosti patrí aj zánik záväzku. Určovacia žaloba je v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku ohľadne právnej skutočnosti prípustná len vtedy, ak to ustanovuje osobitný predpis (t.j. osobitný zákon musí určiť, že takéto konanie je dovolené, napríklad konanie o neplatnosť výpovede z pracovného

pomeru, konanie o neplatnosť dobrovoľnej dražby, kde príslušné predpisy výslovne takýto typ určovacej žaloby predpokladajú). Poukázal na ust. § 137 písm. c) a písm. d) Civilného sporového poriadku a na dôvodovú správu k predmetnému ustanoveniu. Podaná žaloba nie je v časti určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a určenia zániku záväzku prípustná podľa § 137 CSP, pretože žiadny osobitný zákon takýto typ žaloby neupravuje. Žalobca v podanej žalobe tvrdí, že až na základe listu zo dňa 23.01. 2019 sa dozvedel, že uzatvoril dohodu o zrážkach zo mzdy. Uvedené tvrdenie žalovaný popiera, a to z dôvodu, že zrážka zo mzdy žalobcu bola vykonaná aj v predchádzajúcom období, a to dňa 14.03. 2017. Nie je preto objektívne možné tvrdiť, že sa o dohode o zrážkach zo mzdy dozvedel v roku 2019, keď o nej vedel nielen od roku 2007, ale táto skutočnosť mu musela byť známa aj v roku 2017. Žalobca vedel nesporne o dohode o zrážkach zo mzdy, keďže bod 7. je označený ako „Dohoda o zrážkach zo mzdy.“ Žalobca tvrdí, že vedome žiadnu dohodu o zrážkach zo mzdy nikdy vedome nepodpísal a nikdy neprejavil vôľu k uzatvoreniu dohody. Žalovaný toto tvrdenie popiera. Poukázal pri tom na ust. § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Tvrdenie žalobcu je v rozpore s jeho konaním, kedy je nespochybniteľné (a žalobca nespochybuje žiadnymi skutkovými okolnosťami), že by mu obsah zmluvy o revolvingovom úvere nebol známy, že si ho neprečítal a pod. Žalobca v podanej žalobe tvrdí, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľná zmluvná podmienka. Žalovaný toto tvrdenie popiera. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonom upraveným spôsob zabezpečenia splácania. Právny poriadok SR v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere a ani v súčasnosti nielen že tento spôsob zabezpečenia pohľadávky nezakazoval, ale postupne so zmenami v rámci práva ochrany spotrebiteľov bola dohoda o zrážkach zo mzdy potvrdená ako prípustný a povolený spôsob zabezpečenia záväzku. Neprijateľnou podmienkou z povahy veci teda nie je taká dohoda, ktorá kopíruje/preberá obsah zákonnej úpravy. Toto vyplýva výslovne aj zo smernice Rady 93/13/EHS, podľa ktorej sa ustanovenia smernice (upravujúcej neprijateľné podmienky) nepoužijú na podmienky, ktoré odrážajú zákonné ustanovenia členského štátu. Výslovne to vyplýva z článku 1 odstavec 2 smernice Zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohôd, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice. Fakt, že dohoda o zrážkach zo mzdy nie je neprijateľnou podmienkou vylučuje aj to, že ide o spôsob zabezpečenia upravený právnou úpravou (§ 551 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 13 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch). Dňa 23.12.2015 nadobudol účinnosť zákon č. 438/2015 Z.z., ktorý sa mení a dopĺňa aj zákon o spotrebiteľských úveroch. Podľa jeho znenia (§ 9 ods. 13) bolo určené, že záväzky z úverovej spotrebiteľskej zmluvy je možné zabezpečiť len dohodou o zrážkach zo mzdy, ručením a záložným právom. Ak Národná rada SR ako jediný zákonodarný orgán vo forme zákona určila, že dohoda o zrážkach zo mzdy je stále a naďalej prípustný spôsob zabezpečenia záväzkov zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, potom každý je týmto rozhodnutím zákonodarca vo forme zákona viazaný. Poukázal aj na konkrétne súdne rozhodnutie uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 6Co/142/2016 - 86. Žalovaný oznámil po vydaní neodkladného opatrenia zamestnávateľovi žalobcu ukončenie zrážok zo mzdy na základe vzdania sa práva na zrážky zo mzdy, ktoré týmto opätovne uvádza. Podaná žaloba preto nemôže zmeniť existujúci stav, kedy žalovaný už právo na zrážky zo mzdy nemá a neuplatňuje a tým sa vylučuje existencia dôvodu na pokračovanie v konaní. Žiadal žalobu zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania.

11. Žalovaný vo vyjadrení z 25.8.2022 žiadal žalobcu zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania.

12. Žalovaný vo vyjadrení z 26.10.2022 uviedol k výzve súdu predložiť „výpis z úverového účtu k zmluve č. 8300039785“, že žalovaný nevedie žiadne úverové účty a teda nevie poskytnúť ani požadovaný výpis. Žalovaný pripojil v prílohe evidenciu splácania splátok z ktorej vyplýva, že k predmetnej úverovej zmluve bolo uhradených v období od 28.8.2011 do 28.4.2015 celkovo 2695,67 eur.

13. Žalobca prostredníctvom svojej právnej zástupkyne v rámci pojednávania uviedol, že popiera všetky vyjadrenia žalovaného, trvá na tom, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná z dôvodov, ktoré uviedol v žalobe. V prípade, ak nebude vyslovená neplatnosť tejto dohody o zrážkach zo mzdy, žalovaný si bude môcť naďalej aj po ukončení tohto konania uplatňovať dohodou o zrážkach zo mzdy svoje nároky. Zmluva, resp. žiadosť o poskytnutie úveru je neplatná a na základe neplatného právneho úkonu nemohla byť uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy a nemôže to byť považované za platný právny úkon. Predmetný úver žalobca preplatil o takmer 1500 eur. Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere č. 8000074677 zo dňa 30.5.2007 je zmluvou neplatnou, a to z toho dôvodu,

že nespĺňa všetky náležitosti zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle oznámenia žalovaného o uzatvorení spotrebiteľskom úvere došlo k zmene jeho návrhu v časti týkajúcej sa RPMN.

14. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

17. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

19. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

20. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

21. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

22. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

23. V zmysle § 2 ods. 1. písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

25. Ako vyplýva z § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok;

platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

26. V zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa .

27. Dňa 05.12.2018 nadobudol účinnosť zákon č. 343/2018 Z. z. z 27.11.2018, ktorým sa dopĺňa zákon č. 140/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Z vyššie cit. ust. § 54a Občianskeho zákonníka vyplýva, že premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať, a ani ho platne zabezpečiť.

28. Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

29. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

30. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

31. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

32. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

33. V tomto prípade všetky zmluvy uzatvorené medzi žalobkyňou a žalovaným boli zmluvami spotrebiteľskými v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ich uzatváral žalovaný ako dodávateľ a žalobkyňa ako spotrebiteľ, pričom obsah zmlúv, ako aj obsah všeobecných obchodných podmienok bol daný žalovaným bez možnosti žalobkyne privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to,

že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalobcu ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

34. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

35. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je zmluva spotrebiteľská v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

36. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom došlo dňa 12.7.2011 k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300039785, na základe Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru datovanej dňom 7.7.2011. Podľa zmluvy bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 1170,- eur, ktorý sa žalobca zaviazala splácať v splátkach po 62,69 eur a to v 42 mesačných splátkach. Ročná úroková sadzba úveru bola uvedená v časti o schválenom úvere vo výške 70,02%, RPMN za úver 66,82 %. Zmluvu podpísal tiež spoludlžník.

37. Zároveň v rovnaký deň 7.7.2011 žalobca podpísal aj formulár Dohody o zrážkach zo mzdy č. 8300039785, podľa ktorej žalovaný bude mať voči dlžníkovi pohľadávku, ktorá vznikne tým, že spoločnosť poskytne dlžníkovi na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300039785 čiastku vo výške 1.170,00 eur. Na základe tejto Dohody je zamestnávateľ dlžníka povinný vykonávať v prospech Spoločnosti mesačne zrážky zo mzdy Dlžníka, vždy v riadnom výplatnom termíne Dlžníka a odvádzať ich na bankový účet pod vo výške 62,69 eur.

38. Ako je zrejmé z výzvy na vykonávanie zrážok zo mzdy z 23.1.2019, ktorú adresoval žalovaný zamestnávateľovi žalobcu, žalovaný požadoval vykonávanie zrážok zo mzdy vo výške 95,- eur mesačne.

39. V zmysle § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) písm. c) a písm. d) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

40. Podľa § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného od 1.1.2018 spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou podľa § 137 ods. c) a d) CSP.

41. K existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, súd uvádza, že pokiaľ ide o žaloby, ktorými sa dlžník ako žalobca domáha určenia, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov, žaloby o neplatnosť zmluvy, ide nepochybne o určovaciu žalobu podľa § 137 písm. c) CSP, nakoľko takouto žalobou sa dlžník domáha určenia, že tu právo (na zaplatenie úrokov a poplatkov) nie je - tzv. negatívna určovacia žaloba. Naliehavý právny záujem je daný, nakoľko len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza. Pokiaľ teda žalovaný namieta neprípustnosť žaloby žalobcu, uvedená námietka je nedôvodná a bezpredmetná, jej zdôvodnenie nemá akúkoľvek oporu v platnej právnej úprave a žalovaný sa mylí, pokiaľ tvrdí, že žiadny osobitný zákon takýto typ žaloby neupravuje. Výslovne je upravený vo vyššie cit. § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý bol účinný aj v čase podania žaloby na súd.

42. Navyše určovanie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy sa odvíja od posúdenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, na ktorom určení vyplýva naliehavý právny záujem priamo zo zákona. Zo samotného zákonného ustanovenia (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) vyplýva tento naliehavý právny záujem spotrebiteľa na takomto určení neplatnosti

neprijateľnej zmluvnej podmienky a vyslovenia jej neplatnosti. Naliehavý právny záujem je daný vtedy, keď len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza, pretože len deklarovaným vyslovením neplatnosti predmetnej dohody môže následne argumentovať vo vzťahu k zamestnávateľovi, aby ďalej nevykonával zrážky zo mzdy. Určovanie neplatnosti takejto dohody sa odvíja od posúdenia prijateľnosti, resp. neprijateľnosti zmluvnej podmienky spotrebiteľskej zmluvy, na ktorom určení vyplýva naliehavý právny záujem priamo zo zákona. Práve takouto dohodou o zrážkach zo mzdy sa obchádza súdne konanie o skutočnej výške pohľadávky, ktorú je žalobca žalovanému dlžný. Práve takáto určovacia žaloba poskytne žalobcovi v postavení spotrebiteľa ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, z čoho vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Tento výklad je i v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 18. 11. 2015 sp. zn.8Cdo/483/2014).

43. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a nie je preto rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práva na plnenie vyplývajúce cez neprijateľnej podmienky, keďže sa posudzuje, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa. Zo Smernice Rady 93/13 EHS z 5.4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, čl. 6 bod 1, vyplýva povinnosť členských štátov zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli pre spotrebiteľa záväzné. Súd tiež poukazuje na to, že s účinnosťou od 01.01.2018 zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ďalších právnych predpisov v ust. § 11 ods. 4 explicitne vymedzil, že spotrebiteľ sa môže na súde domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru. Žaloba žalobcu bola na tunajšom súde podaná dňa 1.11.2021, teda za účinnosti citovanej právnej normy. Žalobca tak bol oprávnený podať žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

44. Napríklad podľa rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 15Co/170/2017 zo dňa 06. 03. 2019 s poukazom na ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v spojení s ust. § 137 c) a d) CSP, naliehavý právny záujem spotrebiteľa už nie je zo strany súdu potrebné skúmať.

45. Súd v prvom rade skúmal samotnú platnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 8300039785 z 12.7.2011, ktorú žalobca namietal.

46. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že predmetnú zmluvu o revolvingovom úvere možno považovať za neplatnú. Písomná forma predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere nebola dodržaná v zmysle ust. § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a to pre obsahovú nezhodnosť písomných prejavov vôle zmluvných strán v časti údaju týkajúceho sa výšky RPMN, keď žalobcom predložený návrh zmluvy o revolvingovom úvere označené ako Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru, pričom išlo o vopred pripravený formulár žalobcu č. 8300039785 podpísaný žalobcom dňa 12.7.2011, neobsahoval zhodné údaje o RPMN, čo znamená, že ak tieto dva jednostranné prejavy vôle účastníkov zmluvy neboli identické (a to bez ohľadu na to o aký údaj sa jedná - v tomto konkrétnom prípade sa jednalo o údaj RPMN), tak v zmysle ust. § 46 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka nedošlo k uzavretiu zmluvy písomnou formou. Podľa ust. § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka, prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Žalobca pri schvaľovaní úveru 12.7.2011 zmenil v bode 6 základný údaj o výške RPMN, pôvodne žalovanému uvedený pri podpise zmluvy vo výške 70,02 % a po jej podpise žalobcom zmenený na 66,82%. Takáto zmena v zmysle § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa považuje za nový návrh, ktorý už žalovanému nebol predložený k prijatiu, a teda nemohla ani vzniknúť platná zmluva o úvere na základe zmien, ktoré vykonal žalobca 12.7.2011 a v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka nedošlo a nik platne uzatvorenej zmenenej zmluve. Skutočnosť, že žalobca prijal takto zmenený návrh zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru však z vykonaného dokazovania nevyplýva, pričom samotné čerpanie úveru nemožno považovať za konkludentné prijatie návrhu zmluvy. Zákon vyžaduje na platné uzavretie zmluvy písomné prijatie návrhu zmluvy, ako to vyplýva z § 46 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka. Údaje medzi bodom 5 a 6 predmetnej zmluvy mali byť totožné a v otázke hodnôt vstupujúcich do výpočtu RPMN nemal byť žiadny rozdiel. Pri schvaľovaní úveru sa vyskytol iný údaj, pretože ide o údaj predpokladaný a v bode 6 ide o údaj schválený. Tieto údaje nie sú totožné a nepochybne sú mätúce a zavádzajúce pre priemerného spotrebiteľa, ktorý nemá potrebné odborné znalosti.

47. Naviac je potrebné poukázať na skutočnosť, že ku dňu, kedy malo dôjsť uzavretiu spornej zmluvy vyžadovalo ustanovenie § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch pre zmluvu o spotrebiteľskom úvere písomnú formu, pričom nedostatok písomnej formy zákon sankcionoval bezúročnosťou (§ 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch).

48. Ak teda v žiadosti o poskytnutie úveru žalobca požadoval úver vo výške 1170,- eur s výškou splátky 62,69 eur a súd by vychádzal z toho, že žiadosť (bod 5. zmluvy) ako aj jeho akceptácia (bod 6. zmluvy) obsahuje výšku úveru 1170,- eur, pričom plnenie žalobcu malo byť konkludentným prijatím návrhu, zmluva by nemala písomnú formu a úver je už iba z uvedeného dôvodu bezúročný a bez poplatkov podľa § 11. ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch.

49. Z uvedených dôvodov pre nedodržanie písomnej formy uzavretej úverovej zmluvy ako obligatórnej formy právneho úkonu, ak by teda súd nepovažoval zmluvu o úvere za neplatnú, minimálne by pre nedostatok písomnej formy musel byť úver bezúročný a bez poplatkov.

50. V súvislosti s bezúročnosťou úveru pre nedostatok písomnej formy pri aplikácii § 9 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 5Co/307/2016 z 31. 05. 2017.

51. Údaj o RPMN preto nemôže byť zmenený jednostranným úkonom zo strany dodávateľa. Žalovanému nič nebránilo, aby svoj nový návrh (už obsahujúci presnú, nie iba predpokladanú výšku RPMN) na uzavretie zmluvy predstrel žalobcovi za účelom písomného vyjadrenia súhlasu žalobcu s takýmto novým návrhom. V súvislosti s vyššie uvedeným súd odkazuje aj na závery rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17Co/73/2017 zo dňa 12. 12. 2017 v obdobnej veci. Súd tiež poukazuje na početné rozhodnutia v obdobných veciach napríklad na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co/275/2015 zo dňa 4.10.2016, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 9Co/85/2015 zo dňa 19.3.2015, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 13Co/206/2016 zo dňa 11.10.2016, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/61/2016 zo dňa 29.9.2016.

52. Ďalej je potrebné poukázať na ďalšie skutočnosti, pre ktoré je potrebné považovať predmetnú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov.

53. Predmetná spotrebiteľská zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, predmetná zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona. Žalovaný je právnickou osobou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalobca bol v danom prípade spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorému bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Nakoľko zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zák. č. 129/2010 Z. z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.

54. V danom prípade súd zistil ďalšie nedostatky zmluvy v zmysle vyššie cit. ustanovenia, ktorých dôsledkom by bola bezúročnosť resp. bezpoplatkovosť predmetného úveru.

55. Zmluva o revolvingovom úvere okrem odlišnosti údajov RPMN, neobsahuje termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Uvedená je len splatnosť úveru počtom splátok, čo nemožno považovať za súladné s § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy. Uvedené zákonné ustanovenie vyžaduje v zmluve presné uvedenie konečnej splatnosti úveru tak, aby bolo zrejmé k akému termínu splatnosť spotrebiteľského úveru končí. K uvedenému záveru možno dôjsť aj gramatickým výkladom uvedeného ustanovenia, ktoré rozlišuje pojem „doba trvania zmluvy“ a pojem „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. Táto podstatná náležitosť nevyplýva z bodu 5 a ani z bodu 6 Zmluvy. Pre absenciu podstatnej náležitosti zmluvy o revolvingovom úvere ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods.2 písm. f) sa považuje poskytnutý úver za úver bezúročný a bez poplatkov podľa v súlade s § 11 ods.1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch.

56. V prvom rade je potrebné uviesť, že pokiaľ sa jedná o nárok žalobcu na zaplatenie odplaty za služby v zmysle dohody o poskytnutí služieb (bod 8. zmluvy, Oznamenie veriteľa o schválení

úveru dlžníkovi, ktorého obsah je zistený z pripojeného exekučného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 11Er/1751/2013) v sume 168,17 eur, súd nemá za preukázané, že táto odplata bola súčasťou celkovej čiastky spotrebiteľského úveru. Celková čiastka úveru bola v bode 6. zmluvného formulára ako aj v Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi uvedená v sume 2632,98 eur, čo predstavuje 42 mesačný splátok po 62,69 eur. Po prirátaní odplaty v zmysle bodu 8. zmluvy v sume 168,17 eur mala celková čiastka predstavovať sumu 2801,15 eur. Uvedený údaj sa však v zmluvnom formulári nikde nenachádza.

57. Vzhľadom na uvedené pri uvedení nesprávnej celkovej čiastky úveru je potrebné považovať predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov s poukazom na ust. § 9 ods. 2 písm. j) v spojení s § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Dodávateľ by mal nárok iba na poskytnutú istinu úveru (1170,- eur).

58. Navyiac už bolo viacerými rozhodnutiami judikované, že obdobná zmluvná podmienka ako v posudzovanej formulárovej zmluve č. 8300039785 uvedená v článku 8 bod 8.1. zmluvy, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou (porovnaj napríklad v obdobnej veci žalobcu rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/51/2018 z 17. 01. 2019). Neprijateľnosť zmluvnej podmienky v bode 8.1 súd vidí nie v samotnom predmete tohto dojednania a jeho cene, ale v okolnostiach aplikácie tohto ustanovenia. Je zrejmé, že táto zmluvná podmienka platí aj v prípade, ak počas zmluvného vzťahu nedôjde zo strany dlžníka k požiadavke o vykonanie odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru. To znamená, že v konečnom dôsledku môže nastať situácia, že dlžník poskytne plnenie bez toho, aby obdržal za to protiplnenie. Je samozrejmé, že v spoločnosti založenej na trhovej ekonomike je vyžadovanie plnenia bez reálneho poskytnutia protiplnenia minimálne rozporné s dobrými mravmi, pretože svojím spôsobom ide o poskytnutie daru zo strany dlžníka - spotrebiteľa, s ktorým tento nepočíta a nebuť úverovej zmluvy, takáto vec by ho určite ani nenapadla. Takúto dohodu (bod 8.1 zmluvy) o poskytnutí služby napriek deklarácii, že jej podpisom nie je podmienený podpis úverovej zmluvy, považuje súd za neprijateľnú zmluvnú podmienku sofistickovane umiestnenú do zmluvy samotnej. Ide podľa názoru súdu o nekalú obchodnú podmienku, ktorej cieľom nie je nič iné ako znížiť sumu úveru vyplácanú dlžníkovi nachádzaním spôsobu neoprávneného obohacovania sa spôsobom navonok neutrálnym. Takýto postup súd v žiadnom prípade s ohľadom na ochranu spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany nemôže aprobovať. Túto podmienku by súd aproboval v prípade, ak by platba za odklad splátok mala prebehnúť až potom, ako k samotnému odkladu splátok dôjde. Pokiaľ sa týka poplatku, žalovaný neposkytol reálne plnenie za takýto poplatok a preto je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľný. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rovnako v posudzovanej veci toho názoru, že poplatok ktorý dojednal žalovaný so žalobcom v znení : „Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu, maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy, uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 168,17 eura a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 87,36 eur v prípade, ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

59. V tejto súvislosti s predmetným poplatkom súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/108/2011, z ktorého vyplýva, že za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktorému po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch).

60. Zmluvné dojednanie bodu 8.1 zmluvy nie je formulované tak, že ak spotrebiteľ skutočne chce odklad splátok, môže si ho aktivovať (prípadne vykonať úkon, ktorý by bolo možné považovať za súhlas s jeho využívaním za poplatok), ale je formulované tak, že službu napriek tomu, že ju spotrebiteľ ešte nepotrebuje a zjavne ani nechce, zaplatí poplatok vo výške 167,17 eur resp. 87,36 eur.

61. Súd sa v danom prípade priklonil k výkladu sledujúcemu záujem spotrebiteľa, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a najmä na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého

„pri nejednoznačnom výklade akejkolvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

62. Takéto zmluvné dojednanie (bod 8.1 zmluvy) spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa ako ich predpokladá ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čím sa zároveň prieči dobrým mravom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

63. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/2011-19).

64. Nakoľko sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, súd sa ďalej pri svojom rozhodovaní v danom prípade zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru pri ročnej úrokovej sadzbe vo výške 70,02% v čase podpisu zmluvy.

65. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009)

66. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov v období júl 2011 činil úrok od 10,98% p.a.. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého v zmluve v danom prípade prevyšuje túto mieru úrokov poskytovaných v uvedenom období bankami viac ako šesťnásobne.

67. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

68. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečené aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti úroku neplatným právnym úkonom.

69. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážností za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstate trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013

70. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny

prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).

71. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014

72. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi stranami sporu predstavuje 637,70 % z ročnej miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami, takže o 537,70 % prevyšuje miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

73. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že najvyššia úroková sadzba v roku 2011 je uvedená vo výške 14,01% pre úver so splatnosťou nad 5 rokov (marec 2011), ktorú dohodnutá úroková sadzba prevyšuje takmer päťnásobne. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka). Nárok žalovaného na úroky z predmetnej zmluvy vymáhaný prostredníctvom inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy tak bol nedôvodný.

74. Pokiaľ ide o inštitút odplaty, ktorá nesmie podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch v zmysle ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka súd uvádza, že predmetné ustanovenie nevyklučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby (a prípadne ďalších zložiek odplaty) s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevyklučuje s uplatnením korektív dobrých mravov. Inými slovami aj zmluva uzavretá s odplatom neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti. (v súvislosti s uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 404/2017 zo dňa 31. mája 2018 a zároveň v obdobnej veci žalobcu rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9CoCsp/22/2020 z 22. 10. 2020).

75. „Aplikáciu § 3 OZ nevyklučuje ani ust. § 53 ods. 6 OZ, kedy za obvyklé, primerané a neúžernícke úroky nie je možné vychádzať z údajov subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery, ktoré úvery poskytujú za neprimerané odplaty a úroky rozporné s dobrými mravmi.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 10Co/48/2018 z 31. 01. 2019)

76. „Výška priemerných úrokových mier poskytovaných pre nové spotrebiteľské úvery predstavovala v čase uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere výšku 8,76 %, teda prekročenie tejto úrokovej miery poskytnutej navyše pri úvere so splatnosťou 10 rokov, o viac ako 100 %, nemožno považovať za iné, než úžerné, a to najmä za situácie, keď jej poskytol pôžičku bez náležitého posúdenia jej bonity.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 22CoCsp/41/2020 z 26. 11. 2020)

77. Na základe uvedeného je tak potrebné uzavrieť, že ak by aj spotrebiteľskú zmluvu č. 8300039785 nepovažoval súd ako celok za neplatnú, minimálne z vyššie uvedených dôvodov by sa jednalo o úver poskytnutý na jej základe, ktorý je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, a v ktorom sú dojednané úroky v rozpore s dobrými mravmi.

78. Následne sa súd zaoberal platnosťou dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi žalobcom a medzi žalovaným dňa 12.7.2011 na zabezpečenie pohľadávky žalovaného zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300039785.

79. Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

80. Súd teda preskúmal platnosť predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je legitímnym zabezpečovacím prostriedkom, a ak neexistuje hoci len potenciálne riziko vymoženía nezákonného či inak nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídením súdneho procesu siahnúť na majetok dlžníka. Ak však existuje čo i len hrozba vymoženía nečestného plnenia, je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom. Hrozba vzniku ujmy postačuje z toho dôvodu, že o tom, či pohľadávka existuje a v akej výške nerozhoduje nestranná inštitúcia, ale spravidla podnikateľ a je značne problematické až nezistiteľné, kedy tento inštitút obchodník aktivuje. Žalobca ako dlžník sa pri realizácii neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy dostáva do pozície subjektu strácajúceho právo disponovať so svojim vlastným majetkom reprezentovaným príjmom dosahovaným za výkon svojej pracovnej činnosti. Navyše, pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zo mzdy zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi aj prináležia a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok, a to s poukazom na potrebu riadneho vyhodnotenia spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd, ale spravidla podnikatelia. Prítom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa.

81. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porov. rozsudok C-106/77 Simmenthal). Zmluvná podmienka môže byť posúdená ako neprijateľná v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka aj vtedy, ak vychádza z dispozitívnej normy a odkláňa sa v neprospech spotrebiteľa, keď umožňuje vymôcť plnenia, na ktoré veriteľ nemá nárok, ako je tomu aj v predmetnom prípade (V tejto súvislosti treba uviesť, že na účely určenia, či je zmluvná podmienka vylúčená z pôsobnosti smernice 93/13, je úlohou vnútroštátneho súdu, aby overil, či táto podmienka odráža ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré platia medzi zmluvnými stranami bez ohľadu na ich voľbu alebo ustanovenia, ktoré sa uplatnia automaticky, to znamená v prípade, ak neexistujú odlišné ustanovenia, ktoré si zmluvné strany v tomto ohľade dohodli (pozri v tomto zmysle rozsudok RWE Vertrieb, EU:C:2013:180, bod 26). So zreteľom na predchádzajúce úvahy treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 1 ods. 2 smernice 93/13 samá vykladať v tom zmysle, že zmluvná podmienka obsiahnutá v zmluve, ktorú uzavrel predajca alebo dodávateľ so spotrebiteľom, je vylúčená z pôsobnosti tejto smernice len vtedy, ak uvedená zmluvná podmienka odráža obsah záväzného zákonného alebo regulačného ustanovenia, čo overiť prináleží vnútroštátnemu súdu; bod 79., 80. rozsudku SD C-34/13 Monika Kušionová proti SMART Capital a.s.).

82. Neobstojí ani tvrdenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená vo forme osobitnej zmluvy. Predložená dohoda o zrážkach zo mzdy má taktiež, ako aj celá úverová zmluva, charakter formulárovej zmluvy, ktorá bola spotrebiteľovi predložená na podpis bez toho, aby sa spotrebiteľ mohol reálne oboznámiť s jej obsahom a ovplyvniť jej obsah, ktorý bol vopred predformulovaný žalovaným. Ak by mala byť dohoda o zrážkach zo mzdy právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musela by byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. januára 2013, sp. zn. 6 MCdo 9/2012). Žalovaný si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil.

83. Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje Občiansky zákonník v ustanovení § 52. Častou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený

priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Žalovaný má v predmete svojej činnosti poskytovať úverov a v priebehu konania nebolo žalovaným preukázané, aby úver poskytol žalobcovi za účelom výkonu obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti žalobcu.

84. Dohoda o zrážkach zo mzdy hoci uzatvorená na samostatnom tlačive má charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej žalovaným pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch so spotrebiteľmi. Je právne bezvýznamné, či takáto dohoda vyplýva zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo z osobitnej zmluvy. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Na uvedenom nemení nič ani tá skutočnosť, že dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bola uzatvorená na samostatnom tlačive. Toto tlačivo malo typový formulárový charakter, ktorý žalobca nemohol ovplyvniť. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená so žalobcom na predtlačenom formulári v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a žalovaný ničím nepreukázal individuálny charakter tohto dojednania.

85. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi získať plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok, plnenia, na ktoré veriteľ nárok nemá, a to bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad.

86. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie smernice 93/13/EHS jej užitočného účinku.

87. Na zdôraznenie správnosti tohto záveru súd poukazuje na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, Valéria Marcinová/POHOTOVOSTĚ, s.r.o.: „Článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy. Článok 4 a 14 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonom, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú efektivity vtom zmysle, že bránia uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu súlad zmluvy o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy s ustanoveniami preberajúcimi do vnútroštátneho právneho poriadku článok 4 uvedenej smernice alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.“

88. Nič nebráni judikovať klauzulu ako neplatnú (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka), hoci má základ v znení zákona akou je aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Dôležité sú okolnosti jej zakotvenia v zmluve a význam ostatných zmluvných podmienok.

89. Zmluvná podmienka môže byť posúdená ako neprijateľná a teda neplatná v zmysle § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka aj vtedy, ak vychádza z dispozitívnej normy a odkláňa sa v neprospech spotrebiteľa, keď v súvislosti s ostatnými zmluvnými podmienkami umožňuje vymôcť plnenia, na ktoré veriteľ nemá nárok, ako je tomu aj v predmetnom prípade (V tejto súvislosti treba uviesť, že na účely určenia, či je zmluvná podmienka vylúčená z pôsobnosti smernice 93/13, je úlohou vnútroštátnemu súdu, aby overil, či táto podmienka odráža ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré platia medzi zmluvnými stranami bez ohľadu na ich voľbu alebo ustanovenia, ktoré sa uplatnia automaticky, to znamená v prípade, ak neexistujú odlišné ustanovenia, ktoré si zmluvné strany v tomto ohľade dohodli (pozri v tomto zmysle rozsudok RWE Vertrieb, EU:C:2013:180, bod 26).

90. Podľa dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 12.7.2011 je zrejmé, že touto sa zabezpečuje pohľadávka žalovaného vzniknutá zo zmluvy o úvere č.8300039785. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy

uzavretá so žalobcom síce má svoj základ v znení zákona, no v predmetnom prípade hrozilo riziko, že na základe realizácie dohody o zrážkach zo mzdy by došlo k vymoženiu plnení zo zmluvy o úvere, na ktoré veriteľ nemá nárok. V danom prípade by tak žalovaný od žalobcu mohol prostredníctvom inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy vymôcť plnenie úrokov ako aj poplatkov na základe zmluvy, ktorá je pre absenciu obligatórnych náležitostí stanovených zákonom, bezúročná. Zároveň by mohol vymôcť úrok z úveru, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi a navyše vymôcť bez ingerencie súdu aj premlčaný nárok. Zo zisteného skutkového stavu je zrejmé, že sa žalovaný pokúsil o vymoženie týchto nárokov, ako to preukazuje list adresovaný zamestnávateľovi žalobcu z 23.1.2019. Už aj samotná možnosť vymôcť takéto plnenia je dostatočným dôvodom pre určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré uvedené umožňujú.

91. Ďalším podstatným zistením súdu, ktoré jednoznačne podporuje dôvodnosť nároku žalobcu bolo, že žalovaný ako dodávateľ sa na základe neprijateľného inštitútu domáhal od žalobcu ako spotrebiteľa naturálneho nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, pritom aj otázku existencie dlhu, jeho rozsahu určil sám žalovaný ako dodávateľ, pričom žalobca nemal možnosť priamo zastaviť vykonávanie zrážok ani namietať proti uplatneným nárokom žalovaného ako dodávateľa a bol vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu žalovaného. Keďže lehota splatnosti úveru bola 42 mesiacov a v prípade, že prvá splátka bola splatná v auguste 2011 (28.8.2011 podľa oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi), splatnosť všetkých splátok úveru nastala najneskôr v januári 2015 (28.1.2015 podľa oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi). Najneskôr tak premlčacia doba všetkých splátok úveru uplynula v januári 2018. Ak žalovaný uplatňoval proti žalobcovi nároky zo zmluvy č. 800039785 na základe dohody o zrážkach zo mzdy listom z 23.1.2019 u zamestnávateľa žalobcu, žalovaný si priamo zrážkami zo mzdy uplatnil voči žalobcovi premlčaný nárok, pričom žalobca ani nemal možnosť vzniesť voči tomuto námietku premlčania.

92. Tu je potrebné poukázať aj na ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka, podľa ktorého musí súd z úradnej moci prihliadať na premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy, teda sa nevyžaduje ani námietka premlčania vznesená zo strany spotrebiteľa.

93. Žalovaný sa takýmto konaním, kedy si svoj nárok neuplatnil prostredníctvom súdu, vyhol súdnej kontrole predmetnej spotrebiteľskej zmluvy z pohľadu existencie neprijateľných zmluvných podmienok a posúdeniu, či predmetná zmluva spĺňa všetky zákonné náležitosti, s ktorých absenciou zákon spája bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru a tiež posúdeniu, či uplatnený nárok nie je premlčaný.

94. Ako vyplýva z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

95. Podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav vrátane vydania bezdôvodného obohatenia, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len kolektívne záujmy spotrebiteľov). Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi.

96. Nakoľko dohodou o zrážkach zo mzdy z 12.7.2011 mohol žalovaný od žalobcu ako spotrebiteľa bez zásahu súdnej moci vymôcť plnenia zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č.8300039785, na ktoré by inak nemal nárok, súd musel vyhovieť žalobe žalobcu, ktorou sa domáhal neplatnosti predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy.

97. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

98. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v zhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

99. Žalobca bola v súdnom konaní proti žalovanému úspešný v celom rozsahu, nakoľko súd jeho žalobe a všetkým uplatneným nárokom vyhovel, preto žalobcovi súd priznal proti žalovanému nárok náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

100. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.